

State University of New York College at Buffalo - Buffalo State University

Digital Commons at Buffalo State

Polish YMCA Documents

Polish YMCA In WWII

1-1-1945

Report on the Work of the Polish YMCA Branches in Areas with Polish Settlements

Unknown

Follow this and additional works at: <https://digitalcommons.buffalostate.edu/ymcadocs>

Recommended Citation

"Report on the Work of the Polish YMCA Branches in Areas with Polish Settlements." Polish YMCA Documents. Drzewieniecki Collections. Archives & Special Collections Department, E. H. Butler Library, SUNY Buffalo State.

<https://digitalcommons.buffalostate.edu/ymcadocs/55>

This Book is brought to you for free and open access by the Polish YMCA In WWII at Digital Commons at Buffalo State. It has been accepted for inclusion in Polish YMCA Documents by an authorized administrator of Digital Commons at Buffalo State. For more information, please contact digitalcommons@buffalostate.edu.

SPRAWOZDANIE
z działalności Polskiej YMCA Oddz. Rejonu Osiedli Polskich
w I T A L J I .

Przybywający do obozów Rejonu Osiedli uchodźcy po zakończeniu działań wojennych , głównie z Austrii i Niemiec , znajdowali się nie tylko często w nędzy materialnej , ale co gorsza w wielkiej depresji i załamaniu psychicznym. Spędzonych kilka lat na pracach przymusowych lub też w obozach Trzeciej Rzeszy , wpłynęło deprawujące również na ich dusze.

Najbardziej ucierpiała młodzież , nieludzko zahamowana w swym rozwoju psychicznym i intelektualnym.

Ten konglomerat ludzki wymagał dużej i spiesznej pomocy , przy uzyskiwaniu równowagi duchowej , po swych przejściach.

Stąd też Polska YMCA działająca przy Korpusie , przystąpiła do współpracy na tym terenie.

Dnia 3 sierpnia 1945 r. została wysłana ekipa pracowników .Prace tej ekipy , jeżeli chodzi o zewnętrzne oznaki w formie organizowania świetlic i gospód przedstawiają się :

15.8.45	otwarcie	świetlicy	w	osadzie	Trani
23.9.45	"	"	"	"	Barletta
15.12.45	"	"	"	"	przy szkole męskiej .

W tych trzech ośrodkach jak i poprzez nie rozpoczęto pracę dla uchodźców.

Oprócz pracy dla uchodźców Polska YMCA podjęła się również prowadzenia dwóch gospód w miastach Barletta i Trani , dla obrad wojskowych osiedli oraz przejeżdżających żołnierzy.

Specyficzne warunki powojennego rynku i ściszej reglamentacji artykułów żywnościowych stworzyły sytuację , w której YMCA otrzymywała przydziały żywnościowe jedynie na gospody żołnierskie. W uznaniu jednak konieczności dokarmiania uchodźców , YMCA uruchomiła przy obu świetlicach w osiedlach tanie bufety , zaopatrywane z własnych zapasów YMCA , przywiezionych głównie z Egiptu.

Komenda Rejonu przydzieliła Polskiej YMCA odpowiednie lokale na świetlice i gospody , Polska YMCA zaś wyposażyła je bogato w sprzęt dla przykładu

600 krzeseł
150 stołów.

Sprzęt świetlicowy był dostępny dla każdego dzięki wielkim jego ilościom np.: 35 kompl. szachów , 30 kompl. warcab , 20 kompl. domino, 4 radioodbiorniki , 2 stoły ping-pong itp.

Bogato dekorowane wnętrza motywami sztuki ludowej polskiej , stwarzały miłą i ciepłą atmosferę świetlicy polskiej.

W obydwu świetlicach wydzielono w specjalnych pomieszczeniach biblioteki i czytelnie. /Suma łączna książek w bibliotekach Polskiej YMCA / obydwu osiedla , szkoła męska i plac. w m. Barletta / wynosiła 1657 tomów. Ilość abonentów 1100 osób .Przeciętna dzienna wymiana 190 książek. Czytelnie były zaopatrzone we wszystkie pisma polskie i wiele angielskich. Przepiętna dzienna korzystających z czytelni 600 osób.

Poza tym na wszystkich placówkach prowadzono kolportaż książek.

Przy placówkach Osiedli zorganizowano :

Koła szachowe , krajoznawcze oraz w Trani klub sportowy "Polonia". Koła szachowe rozegrały rozgrywki eliminacyjne między osiedlami , spotkania z reprezentacjami włoskimi oraz reprezentacją Prasy 2 Korpusu.

Działalność kół krajoznawczych rozwinęła się w pełni z ustabilizowaniem się pogody wiosennej. Działalność Klubu Sportowego rozwinęła się w dwóch dziedzinach sportu a to , piłki nożnej i siatkowej.

Współdziałając w każdym prawie zdrowym poczynaniu , wyrażając się z zespoł w mieszkańców osiedli osycylujących nakoło świetlic , przez użyczenie lokali na zebrania , odprawy , nauki i imprezy YMCA była w stałym kontakcie z całością życia kulturalnego , społeczno-wychowawczego i organizacyjnego osiedli.

Z lokalu YMCA w Os.Barletta korzystały : Harcerstwo , akademicy , Kurs łączności , Kurs Stenografii i wiele innych zespołów .W Os. Trani Koło Młodzieży mieściło się w świetlicy YMCA , jak również zorganizowany przez Wydz. Społeczny przy współudziale YMCA , Kurs Szycia i Kroju na 26 uczennic. Kurs ten korzystał w dużej mierze ze sprzętu YMCA i z wydatnej pomocy przy urządzaniu dwóch wystaw tego kursu w lutym i czerwcu 46 r.

Współpraca przy wszystkich prawie uroczystościach i akademiach j. np. : Akademia ku czci Chrystusa Króla , 11 listopada , 3 maja , 12 maja oraz samodzielne organizowanie imprez j.np. kolędników , ilustrowane muzycznie odczyty z twórczości Chopina , Paderewskiego itp., przeglądy sztuki religijnej włoskiej , audycje muzyki religijnej , potwierdzały jedynie tradycję Polskiej YMCA , której wpływ na całość kształt życia kulturalnego osiedli był znamienity.

Prace w zakresie dokształcania były prowadzone głównie w os.Trani. We wrześniu 1945 r. zostały zapoczątkowane : kurs języka polskiego dla dorosłych oraz kurs dla analfabetów. Od października 1945 r. zaczęto metodyczne nauczanie pod kierunkiem fachowych sił nauczycielskich.

Z prowadzonych kursów należy wymienić :

- 1/ Kurs dla analfabetów, który trwał od 5.9.45 do 1.8.46 r. Kurs ukończyło 20 osób, osiągnięta b. dobre wyniki.
- 2/ Kurs języka polskiego dla dorosłych, mający na celu uzupełnienie braków językowych trwał od 5.9.45 do 7.5.46 r. Kurs ukończyło 20 osób, wyniki dobre.
- 3/ Kurs dokształcający dla młodzieży i dorosłych z zakresu szkoły powszechnej. Kurs trwał od 4.12.45 do 25.6.46 r. 54 osób z kursu otrzymało świadectwa zakończenia 5-tej klasy szkoły powszechnej. Po rozpoczęciu ewakuacji do W. Brytanii nauka była prowadzona w zmniejszonym składzie. Ostatecznie 32 osoby z kursu zdały egzamin do I kl. gimnazjalnej w sierpniu z b. dobrymi wynikami.
- 4/ Wobec niemożności uczęszczania wszystkich dzieci do szkoły w Barletta / głównie ze względów zdrowotnych / uruchomiono 27.3.46 szkółkę dwuoddziałową z programem na 1 i 2 klasę. Uczęszczało 56 dzieci. Naukę zakończono 1 lipca.
- 5/ Na prowadzonym w świetlicy YMCA, a zorganizowanym przez Wydz. Społ. kursie kroju i szycia prowadziła Polska YMCA przedmioty ogólnokształcące.
- 6/ Kurs j. angielskiego 1.9.45 rozpoczęto naukę w 3 kompletach w os. Trani, zakończono 1.8.46. Liczba słuchaczy 60 osób. Wyniki dobre. W os. Barletta rozpoczęto równoległą naukę w trzech kompletach 1.11.45, które zakończono 1.8.46 r. Słuchaczy 60 osób.
- 7/ Kurs języka francuskiego w Trani trwał od 20.10.45 do 15.12.45. W Barletta trwał od 1.10.45 do 21.4.46. Zaniechano tych kursów z braku słuchaczy.
- 8/ Kurs języka włoskiego. W os. Barletta trwał od 1.1.46 do 21.6.46, w którym to dniu został zakończony. W os. Trani trwał od 17.12.45 do 1.3.46. Zaniechano nauki z braku słuchaczy.

Dn. 12.8.45 r. została zorganizowana przy świetlicy w Trani Pracownia dekoracyjna. W pracowni przygotowano wszystkie plansze papieroplastyczne i dekoracje nie tylko dla placówek P.YMCA, ale i również jadalni, świetlicy i hall'u Domu Matki, jadalni w szkole powszechnej, fryzjerni w os. Barletta itp.

Dn. 1.9.45 powstała pracownia blacharska, w której wyrabiano z puszek do konserw popielniczki, tacki itp.

20.6.46 r. w os. Barletta została uruchomiona introligatornia.

Z chwilą otwarcia świetlicy w Szkole Powszechnej Męskiej, szkoła była pod stałą opieką YMCA. Placówka silnie promieniowała na

całość życia uczniów , wyrazem czego był już nie tylko szereg imprez organizowanych przez uczniów w świetlicy , ale utworzenie przy pomocy YMCA sklepiku szkolnego i kasy oszczędności.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia w czasie urządzania dla młodzieży wilji obdarowano ją prezentami na sumę 89.135 lirów.

Począwszy od lutego Pol.YMCA przeprowadzała staże dokamianie młodzieży fizycznie słabszej.

Zapewne nie wszędzie swą bezpośrednią działalnością YMCA dotrzeć mogła. Zawsze spieszyła jednak w miarę możliwości czy to z pomocą materialną , czy to finansową , jeżeli tylko wchodziła konieczność tej pomocy , lub poparcia słusznego poczynania , czy też zaspokojenia koniecznej potrzeby.

Wyrazem tego chociażby przekazanie do Domu Matki na potrzeby dziecka produktów żywnościowych na sumę 18.980 lirów. Przyczynienie się w dużej mierze do budowy kaplicy w os. Barletta, ofiarą na ten cel 24.000 lirów.

Udzielenie 15-tu studentom , na studia w Rzymie stypendjów w wysokości 3000 lirów miesięcznie.

Wypożyczenie klubu sportowego w sprzęt sportowy.

Opłacanie świetliczarki świetlicy H.P.Z. oraz wyposażenie w sprzęt świetlicowy itp.

Zamierzeniem , które niestety spowodu ewakuacji do W. Brytanii , nie osiągnęło celu to kurs rybacko-żeglarski , rozpoczęty 20.3.46. Absolwenci tego kursu mieli współpracować w prowadzeniu 3 kursów na 150 słuchaczy , organizowanych przez wojsko przy współudziale YMCA.

Wykłady prowadzone były w Szkole Morskiej Barletta przez grono nauczycieli tej szkoły.

W pracy swej na rzecz rejonu osiedli Polska YMCA spotkała się nie tylko z pełnym zrozumieniem ze strony Komendy R.O.P.I. , ale i z pełnym poparciem każdego poczynania i jak najlepszym podejściem do każdej swej inicjatywy.

Pewną miarą słuszności i konieczności poczynaniai Polskiej YMCA , może być przeciętna dzienna , korzystających z urządzeń YMCA zamykająca się sumą 700 osób.